

סודי ביותר

אל:שר החוץ

1. בין 21-22 מאי 3991 התקיימה באוסלו פגישה חשאית בין אנשי אש"ף שכללו את אבו-עלא, ד"ר מאהר אל-כורד (נציגו של ערפאת), וחסן עספור (נציגו של אבו-מאזן), לבין אורי סביר, ד"ר יאיר הירשפלד, וד"ר רון פונדק.
2. את הפגישה אירגן שר החוץ הנורבגי, בהמשך לפגישות ב"מסלול אוסלו" אשר קיימו בעבר בין אותם פלסטינים לבין יאיר הירשפלד ורון פונדק. תוצאות הפגישות הקודמות היו הצעה ל-DOP, הצעת חבילה שכוללת מסגרת לשיתוף פעולה כלכלי ישראלי-פלסטיני, נספח בנושא בחירות בשטחים, מסמכים בנוגע להסדרי בטחון בשטחים, והבהרות פלסטיניות.
- לאף אחד מהמסמכים המוצעים לא ניתנה התחייבות מצדם של הירשפלד ופונדק.
3. הנורבגים הכניסו את האמריקאים לתמונת המגעים הקודמים, ואלה (כריסטופר וקרצר) עודדו את הנורבגים להמשיך לקדם מסלול צדדי זה בחשאיות - כדי לגבות בסופו של דבר את המסלול העיקרי בושינגטון.
4. לקיום המפגש האחרון הוצבו התנאים הבאים באמצעות הנורבגים:
  - א. חשאיות מוחלטת (גם ארה"ב לא עודכנה)
  - ב. התחייבות פלסטינית לחזור לשיחות וושינגטון.
 הנורבגים הבהירו מראש בשם הפלסטינים כי הללו מקבלים חד משמעית את שני התנאים, והפלסטינים חזרו על כך בפתח השיחות שהתקיימו.
5. בתחילת השיחות אמרנו (סביר) לפלסטינים:
  - א. לא באנו לנהל מו"מ. באנו להתרשם ולומר לכם מה בשום אופן לא מקובל ב-DOP. אין זה אומר כי אנו מסכימים ליתר ה-DOP עליו יהיה צורך לנהל מו"מ מפורט יותר.
  - ב. המסלול העיקרי של המו"מ הוא המסלול של וושינגטון, שם ורק שם יחתמו ההסכמים. מסלול אוסלו יכול רק לתת גיבוי להתקדמות מועילה יותר, אך הוא חייב להשאר חשאי.
  - ג. הצד הפלסטיני נדמה, לא תפס עדיין שישראל רצינית בבואה להציע הסדר מדיני, ויותר מידי שם דגש על תביעות לג'סטות (שאח"כ מתוארות כמובנות מאליהן) ועל נושאים טקטיים. הבהרנו שברצוננו להתקדם לעבר ממשל עצמי אמיתי ונוכל גם לשמוע הצעותיהם באשר לעזה.
  - ד. באנו לשמוע ולהתרשם ואין בכך התחייבות למגע בעתיד. לא באנו לסכם דבר והממונים על סביר ישקלו את המשך הדרך.
6. הצד הפלסטיני הגיב:
  - א. הביעו שביעות רצון מעצם הפגישה אשר מוכיחה רצינות של ממשלת ישראל כפי שלאחרונה באה לידי ביטוי בהתבטאויות ראשיה.
  - ב. מבחינתם ישנו מעגל מצומצם של שותפי סוד, והם מודעים לצורך בחשאיות.
  - ג. הם מסכימים כי מסלול אוסלו אינו אלטרנטיבה לשיחות בושינגטון - אלא מטרתו לחזק ולזרז את השיחות בושינגטון לעבר סיכומים המתקבלים על דעת שני הצדדים.
  - ד. הצד הפלסטיני מאד מעוניין בהסדר עם ישראל. יש לשני הצדדים אינטרסים משותפים גם ביחס הסביבה כולה, וכן יש להם עניין רב בשיתוף פעולה עם ישראל בכל תחומי החיים. המציאות שלאחר הסכם לא תהיה דומה למציאות שלפני ההסכם.
  - ה. מטרתם לסכם במהרה את ה-DOP - כי בתוך אש"ף ובמשלחת, גוברים הקולות שהמו"מ לא מוביל לשום מקום, מה גם שהאמריקאים לא מפגינים נחישות להביא לידי הסדר.
  - ו. הסכם על ה-DOP יפתח פתח לשיתוף פעולה והסכמות בתחומים הבאים:

- 1) שיתוף פעולה כלכלי ישראלי-פלסטיני בכל תחומי הכלכלה כולל השקעות משותפות.
- 2) שיתוף פעולה בנושאים אזוריים על ידי תאום הדוק כאשר לתכנון ויישום תוכניות מולטיטרליות, וכן תאום מוקדם לקראת כל סכבי השיחות כפי שהיה והוכיח עצמו בחודש האחרון.
- 3) שיתוף פעולה בנושא הסברה לדעת הקהל הישראלית והפלסטינית, כדי שהתבטאויות שני הצדדים ישרתו מציאות חדשה של שיתוף פעולה ודו-קיום.
- 4) הבנה לצרכי הבטחון של ישראל הן בקונטקסט של קמפ-דיוויד (פרישה מחדש של כוחות צה"ל) והן כאשר לפירוז מצד הפלסטיני, והן מבחינת פרוק ארגוני הטרור עם כניסת משטרה פלסטינית חזקה לשטח.
- 5) הסכם "עזה תחילה" תוך חזרה מתואמת והדרגתית של מנהיגות אש"פ לשטח, ובהתאם לנאמר ב-DOP.

7. בשלב זה החלה שיחה ממושכת על עצם ה-DOP, כאשר מצידנו הובעו שלוש הסתייגויות עקרוניות מבלי לתת תחושה שכל השאר מוסכם:
א. ירושלים - כל איזכור של ירושלים ימנע הסדר.
ב. בוררות - מנוגד לכל הגיון של שיתוף פעולה עתידי.
ג. יריחו - מדובר ב"עזה תחילה" ולא אלמנט בגדמ"ע. כאשר לגדה יהיה יישום של הסדר הממשל העצמי שעליו יוסכם.

8. התנהלה שיחה די קשה כאשר בסופו של דבר הפלסטינים התפשרו חלקית:
א. הוציאו מה-DOP הפיסקה (12 לשעבר) אשר אומרת שהמו"מ להסדר הקבע יהיה על עתיד הגדמ"ע, ירושלים, ורצועת עזה. איזכור ירושלים בנספח הבחירות הוצע לשיקול ישראלי כאשר לעמדתה בנושא הבחירות. במקום אחר (סעיף 4) בו אינו נזכר של נושאים שישארו למו"מ הקבע כגון התנחלויות, והסדרי בטחון, מופיעה גם ירושלים. כאן עמדו על כך שהפיסקה לא תשונה.
ב. בנושא הבוררות הוסיפו פיסקה אשר מתנה את הקמת ועדת הבוררות גם בהסכמתנו.
ג. בנושא יריחו - הנושא לא מופיע עתה ב-DOP והם ביקשו כי נשקול פיסקה המתוארת על ידם כעמומה, כדי בכל זאת לספק את אלה אשר חושדים שישראל מתכוונת לעזה תחילה ואחרונה.

9. לא המשכנו במתכוון את השיחות בנושאים אלה מאחר ולא רצינו לתת את הרושם של משא ומתן רשמי - אלא לבחון את מידת הגמישות שלהם. יחד עם זאת יש לשער שתוך ניהול משא ומתן שמטרתו להגיע לסיכומים ניתן היה לשפר את אופי המסמך.

10. בנוסף ביקשו הפלסטינים כי נעביר את בקשתם לעוד CBM - בעיקר לקראת לקראת כינוס המועצה המרכזית של אש"פ (בסוף החודש) וחידוש השיחות בווינגטון - כגון החזרת מגורשים וותיקים יוצאי עזה ועשרים וחמישה מגורשים שלא הוחזרו מתוך רשימת ה-55 שהוגשה לנו בעבר, וכן שחרור כמאתיים אסירים ועצורים. הם מצידם מוכנים למתן התבטאויותיהם וכן להדק את שיתוף הפעולה במסלול המולטיטרלי.
הבהרנו להם שלא בסמכותנו להשיב להם, אך שהם שוגים בכך שהם מתמקדים כל הזמן בג'סטות בנושא זכויות אדם, במקום כמו"מ אמיתי לשינוי הסטטוס קוו בשטח, מה גם שכל הישג שיש להם הם מצליחים איכשהו לגמרו בפני דעת הקהל שלהם.

11. במרוצת השיחות, תוך הדגשה חוזרת ונשנית של האופי הלא פורמלי של דברינו - שאלנו אותם כיצד הם רואים עקרונית יישום מהיר יותר של מספר צעדים כגון נושא "עזה תחילה" - בתקופה של כשלושה חודשים מחתימת ה-DOP וללא המתנה להסכם מלא על הממשל העצמי. הקראנו להם מספר נקודות שהוכנו לעצמנו ונאמר להם כי אין זאת הצעה אלא בדיקת תגובה כדי שניתן יהיה מצידנו לחשוב בכיוונים אלה (רצ"ב עשר הנקודות - שהם מסמך פנימי אשר לא הוגש להם). כללית השיבו בחיוב על עצם הגישה ועל התכנים שאוזכרו.

12. מלבד זאת התנהלו שיחות בנושאים שונים בהם ששו להביע עמדתם לגבי מכלול של סוגיות:

א. זילזול כלפי משלחת המו"מ (בעיקר אל-שאפי, אך במידה מסויימת גם חוסייני

- (ועשראווי)
- ב. ביקורת על גישה משפטנית מידי של שיחות וושינגטון.
  - ג. הערכה למפלגת העבודה וביקורת חריפה על נתניהו.
  - ד. ביקורת כלפי העולם הערבי אשר הפקיר אותם. היחידים שאוזכרו באופן חיובי היו אוסמה אל-בז ומלך מרוקו.
  - ה. הסדר פלסטיני יזרז הסדר סורי. אסד לא יסכם הסדר בלעדיהם.
  - ו. אין לנו סיבה לחשוש מנושא זכות השיבה - לדבר אבו-עלא עם הסדר הקבע יסכימו לבטלו.
  - ז. המצב באש"פ מורכב, אך היחידי במחנה הפלסטיני שיכול לספק את הסחורה הוא ערפאת עצמו. הבליטו מאד תפקידו של אבו-מאזן. תארו את קאדומי כקיצוני. לא דיברו בהתפעלות על ערפאת (פה ושם אף סיפרו בדיחות על ערפאת), אך אמרו כי לאור המערכת הפנימית ומעמדו הסימבולי של ערפאת, הוא היחיד שמסוגל להתפשר. המשלח בושינגטון אינה מסוגלת לכך.
  - ח. לטווח ארוך מצדדים באפשרות של קונפדרציה עם ירדן וקשר כלכלי הדוק עם ישראל וירדן.
  - ט. לא סתרו את שאמרנו על טרור יזום על ידי אש"פ, אך אמרו כי במסגרת ה-DOP יהיו מוכנים להצהיר על הפסקת הטרור.
13. התרשמות כללית של סביר:
- א. אין ספק כי הנ"ל רואים עצמם כבעלי הבית במחנה הפלסטיני.
  - ב. אין להם ספק שהם בסופו של יהיו ברי השיח להסדר, מאחר והמשלחת בושינגטון חרדה מכל התקדמות יוצאת דופן.
  - ג. נראה כי יש להם חשש אמיתי מלקחת את "העניינים בידיים" בשטח ויחפשו כל סיוע אפשרי מירדן, מצרים, ארה"ב, ואף בעיקר מישראל.
  - ד. אין לי תשובה ברורה לשאלה המכרעת האם הם מסוגלים לספק את אשר יבטיחו. הם גורסים שכן, וכי הגיבוי ניתן להם בתוך אש"פ ובסופו של דבר מהשטח שמעוניין כמוהם בשלום אמיתי.
  - ה. הם עוקבים אחר כל פרט בחיי הפוליטיקה הישראלית ובמקום כלשהו חשים מעין צורך חיקוי שיוצר אצלם תחושה מוזרה של קירבה אלינו אותה ביקשו להביע פעמים אינספור. תחושה זאת מחוזקת על ידי הבוז שהם חשים כלפי יתר הערבים.
14. אם יש לנו עניין בסיכום איתם רצוי:
- א. סבב אחד נוסף בלבד בכדי לסכם DOP תוך הצעה של take it or leave it זה מחייב הכנה מדוקדקת אצלנו כמובן.
  - ב. לחדד הנושאים ליישום מידי (עזה תחילה, הפסקת הטרור, early empowerment)
  - ג. להשיב על נושאים שביקשו; יריחו וכל ביטוי אחר בגדמ"ע, נושא הבחירות בשטחים (ירושלים), ה-cosponsors כעדים להסכם.
  - ד. להציג בנספח מיוחד נושאי הבטחון שעליהם נעמוד.
  - ה. להציג בנספח מיוחד נושאי כלכלה שרצויים לנו.
  - ו. לכדוק איתם את נושא הישובים בעזה. הם הביעו בעל פה נכונות שהישובים יהוו דגם לשיתוף פעולה ישראלי-פלסטיני.
  - ז. לכדוק כיצד להעביר סיכומים אפשריים מהמסלול החשאי למסלול גלוי.
15. לא התחייבתי לאופן המשך המגעים, אם כי הם לחצו מאוד לקיים מפגש נוסף בהקדם. רצוי לתדע אותם באמצעות הנורבגים מה כוונותינו אפילו באופן כללי, כדי לשמור על אופציית המסלול על כל המשתמע מכך.
16. רצ"ב:
- א. ה-DOP המוצע.
  - ב. הסכמה מוצעת לשיתוף כלכלי.
  - ג. הסכמה מוצעת לשיתוף פעולה אזורי.
  - ד. עשר נקודות ליישום מידי.

בברכה
אורי סביר